

כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים

פרשת השבוע:

חקת

דילוגים בזמן

התורה מעולם לא ניסתה להיות מסמך היסטורי שמתאר רצף כרונולוגי. הרי במשך שעות אנו למדים על השנתיים הראשונות לאחר יציאת מצרים ופתאום מדלגים לשנה האחרונה (מתוך ארבעים!) במדבר.

סקירה קצרה

בט"ו ניסן הייתה יציאת מצרים. חמישים ימים לאחר מכן - שבועות - מתן תורה. בכ' באייר של שנה ב' ליציאת מצרים - עזבו בני ישראל את הר סיני.

היעד שלהם היה ארץ ישראל.

אמנם, בא' תמוז בני ישראל שלחו את המרגלים לתור את הארץ. המרגלים חזרו בט' באב. העונש: 40 שנות נדודים במדבר, עד אשר נפטרו כל הזכרים בגילאי עשרים עד שישים.

התורה מספרת באריכות על מקור עונש זה: בפרשת שלח-לך, ואז בפרשת קורח.

אבל מתי היה מרד קורח? על כך אין פירוט בתורה.

השבוע (פרשת חוקת) מספרת התורה על מה שקרה לאחר מות דור המדבר (והמרגלים) ובטרם כניסת עם ישראל לארץ ישראל.

מה קרה ב-38 השנים בין העונש לכניסה לארץ ישראל?

מה שמן של תחנות הנדודים?¹

כמה זמן נשארו בכל תחנה? במה עסקו באותו הזמן?²

אותו סוג של דילוג מוכר לנו מספר בראשית. אחרי סיפור אדם וחוה וילדיהם יש דילוג על שמונה דורות! אח"כ סיפורו של נח וצאצאיו ואז דילוג עד אברהם אבינו.

¹ יש אזכור שלהם בפרשת מסעי, במדבר, ל"ג, א' - ל"ו, י"ג

² הגברים, טוענים המפרשים למדו את כל התורה בעל פה. והנשים? האוכל - מן - מהשמיים. הבגדים - העננים טיפלו. מה אם כך היה עיסוקן? התורה לא מספרת

ספר הזהר קובע שאסור להתייחס לתורה כספר היסטוריה! ומדוע?

מקור המילה תורה - הוראה!

כלומר: התורה - הוראה מהקדוש ברוך הוא!

ולכן "מרשה" התורה לדלג על דורות רבים - ולהתמקד בדורות החשובים, כלומר שדרכם אנו מקבלים הוראות למה שמצופה מאיתנו מה'.

על פרה אדומה, חוקים ומשפטים - ומצוות

אדם הופך לטמא אם הוא נוגע במת או אם הוא נמצא בבית שיש בו מת. חשוב לציין שמותר לגעת במת. יתרה מזאת לקבור בן אדם זו מצווה חשובה ביהדות והטומאה כתוצאה ממעשים אלו אינה שלילית. לאדם טמא אסור לאכול תרומה או קודש, וכן אסור לו להיכנס לעזרה בבית המקדש. על מנת לטהר אדם זה, יש לפזר עליו מאפר הפרה האדומה.

כפי הנאמר:

וַיִּקְחוּ אֱלֹיֶיךָ פֶּרֶה אֲדֹמָה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין־בָּהּ מוֹם אֲשֶׁר לֹא־
עָלָה עָלֶיהָ עֹל:

(ספר במדבר, פרק י"ט, פסוק ב')

הַנִּגַּע בְּמֵת לְכָל־נֶפֶשׁ אָדָם וְטָמֵא שְׁבַעַת יָמִים: הוּא יִתְחַטָּא־בּוֹ בַּיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִטָּהַר...

(ספר במדבר, פרק י"ט, פסוק י"א-י"ב).

יש קושי רב בעניין הלכות פרה אדומה:

1. הטמא צריך למצוא פרה אדומה.
2. צריך לחכות עד שהפרה היא פרה ולא עגלה (שנה שלמה) כי עגלה אדומה עשויה להשתנות במשך השנה הראשונה ויכולות לגדול לפרה שערות חומות או שחורות.
3. אחרי שנה שוחטים את הפרה ושורפים אותה ואז מפזרים על הטמא את האפר של הפרה האדומה.

את ההוראות של התורה מחלקים בדרך כלל לשלוש קבוצות:

1. משפטים: חוקים שבין אדם לחברו שמאפשרים את הקיום המשותף כחברה. כל החוקים ניתנו על ידי ה' והם כתובים ומפורטים בשולחן ערוך - חושן משפט ויש בהם הגיון.
2. מצוות: בין אדם למקום, לדוגמה סדר פסח (המזכיר לנו את ה' ואת יציאת מצרים) ותקיעת שופר בימים הנוראיים ובחגי תשרי (קריאת "השכמה" ותזכורת שזהו יום שקובע את גורלנו בשנה הקרובה - מי באש ומי במים) וגם בהם יש בהם הגיון.
3. חוקים: אין בהם הגיון. לדוגמה:
שעטנז - אסור לערבב צמר ופשתן. צמר מחמם אבל נקרע יחסית בקלות ופשתן לא מחמם אבל מאד עמיד וחזק. נראה כי מחיבור של השניים יכול היה להיווצר בד מצויין אבל יש איסור מפורש על עירבובם - שעטנז.
↔ חוקי טומאה וטהורה.
↔ אפר של פרה אדומה (למה לא של פרה חומה?)
↔ למה צריך לשחוט פרה אדומה בהר הזיתים ולא בבית המקדש?
↔ במקרה שבו אדם נמצא תחת אותה קורת גג עם גופה של יהודי, גם אם הוא לא מתקרב ונשאר "סטריילי" - הוא טמא, ורק אפר של פרה אדומה מטהרת אותו. לעומת זאת אם אדם נוגע בידיו בגופה של פרה, טבילה במקווה תספיק.
החוקים שכתובים כדוגמה אין בהם הגיון.

אדם שרוצה לקיים רק מצוות עם הגיון - אין לו מקום בעולם הבא³. משום שלא קיים את הוראות השם, אלא בחר בהיגיון שלו בלבד. אם כך שההיגיון שלו יגמול לו!
זו הסיבה שבגללה הקדוש ברוך הוא נתן הוראות לא הגיוניות. כדי שרק מי שממלא את כל החוקים כולל כאלה שהם לא הגיוניים הוא באמת מקבל על עצמו עול מצוות ואמונה שלמה.

שבת שלום ומבורך

משה בולאג

³ ביהדות מאמינים שרוב הנשמות עוברות קודם כל דרך הגיהנום. המטרה היא לא רק עונש אלא משמשת לטיהור הנשמה מהעבירות. אחרי הטיהור מקומה של הנשמה בגן העדן.

